

Xemeneia de Cal Marçal

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Recinte industrial Cal Marçal, 08692-Puig-reig
Emplaçament Cal Marçal, recinte industrial

Coordenades:

Latitud: 41.95663
Longitud: 1.8809
UTM Est (X): 407255
UTM Nord (Y): 4645567

Classificació

Número de fitxa 08175 - 114
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Popular Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 08174A004000220000HB

Fitxes associades:

[Resclosa i canal de Cal Marçal](#)

[Festa Major de Cal Marçal](#)

[Traçat del Ferrocarril Manresa-Berga](#)

[Monument de Cal Marçal](#)

Autoria de la fitxa Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero

Data de registre de la dj., 03/03/2011 - 01:00

fitxa:

Descripció

Xemeneia de planta circular realitzada en maó vist i amb la boca de fums amb un coronament a manera de barbacana; el coronament és amb doble collarí, i consta també d'una escala de gat amb proteccions circulars i un balcó metàl·lic amb una barana. La combustió del carbó per a escalfar aquesta aigua produïa cendres i fums, residus que s'eliminaven de forma diferent. Les cendres s'extreien de forma periòdica de l'interior de la caldera. Els fums sortien per la xemeneia. Les xemeneies de gran alçada afavorien el tiratge i facilitaven l'extracció de fums.

El fum calent pujava creant un corrent d'aire natural que arrossegava els fums de l'interior del forn. Les xemeneies podien ser construïdes de formes diverses, però la forma més repetida és la cilíndrica, perquè resisteix millor el vent i són de molta eficàcia.

Història

La primera notícia documental que s'ha trobat de la fàbrica de Cal Marçal és de l'any 1886 i fa referència a la concessió de l'ús de l'aigua del riu Llobregat, com a font d'energia, per a una fàbrica de filats i teixits de cotó. Aquesta concessió fou atorgada a la raó social "Antonio Torra Hijos y Compañía", de Manresa. El 1915 els Torra es van vendre les seves propietats a la societat "Luís Pons i Sobrinos", propietaris de la colònia veïna de Cal Pons i més endavant, l'any 1929, els Pons vengueren la fàbrica de Cal Marçal a Josep Viladomiu i Santmartí, propietari de Viladomiu Vell. A partir d'aquell moment, la fàbrica i la colònia prengueren un nou impuls. El mateix any 1929 es començà a ampliar la fàbrica i el 1932 s'instal·laren unes noves turbines que van permetre obtenir més energia i millorar la producció. Aviat, però, vingué el sotrac de la guerra i la misèria i les dificultats, de tot tipus, de la postguerra. La colònia no tornà a créixer fins la dècada dels cinquanta. Fou llavors que es construïren nous habitatges, més serveis i l'església.

Bibliografia

- CLOTET, D. I SERRA, R. "Els pisos", a Histories del riu. El llegat de les olònies, Regio7, 2005, p.59-60
- VV.AA. Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1994.
- VV.AA. (2010). Colònies Industrials, Catàleg de l'Exposició Colònies Industrials, Museu d'Història de Catalunya/ Col·legi de Periodistes de Catalunya, Barcelona
- TEIXIDOR, E. I SERRA, R. (2010). Vida de colònia. Les colònies tèxtils a Catalunya, Angle Ed.
- SERRA, R (2000). Les Colònies Tèxtils a Catalunya, Angle Ed.
- SERRA, R. Cal Marçal, Parc Fluvial del Llobregat, s.d.

